

VERTIGO.

Antecedentia.

3. Aph. 17. 4.
Acut. 42.

Alstrine constitutiones, rotatio sui, vel corporum, quæ inspiciuntur, inspectio profundorum, percussio capitis, fractio cranii, calefactio vehementis sub sole aestuante, exercitia immodica, & intempestiva, ingluviæ cibi flatulenti, ira, balneum, evacuatio solita suppressa, inedia præcipue in microcholis, nempe bilosis, compressio cranii, unde compressio cerebri. Dolor capitis, gravitas, læsio alicujus sensus, ut visus hebetudo, vel caligo, aurium tinnitus, gravis auditus, olfactus, aut gustus imminutio, arteriarum capitis pulsatio cum aliarum partium incolumitate; & hæc vel conjuncta sunt cum signis humorum frigidorum excedentium, nempe hebetudine sensuum exteriorum, & interiorum, gravitate capitis, pigritia ad motum, forsanolentia, spuitione multa, inappetentia sine siti, urina alba, & cruda: vel cum signis bilis, ut vigiliis, iracundia, actionum promptitudine, siti, amaritie oris, celeritate pulsus, urina tenui, & flava: vel cum signis atræ bilis, ut timore, mæstitia, cogitationibus turbulentis, vigiliis importunis, insomniis horrendis, ructibus acidis: vel cum signis sanguinis, ut venarum tensione, & tumore, faciei rubore, & calore, pulsatione temporum, gravitate, acensione capitis, somnis longioribus, insomniis rerum rubrarum, lassitudine, pandiculatione, urina rubra, & crassa, aliquando tenui, & perspicua: vel cum signis alicujus partis malè se habentis, & cum inappetentia, nausea, ructibus acidis, vel nidorosis, dolore ventriculi, aut inflatione, quæ indicant affectum ventriculum, & similiter progrediendum, cum indicantur affectæ aliæ partes, puta jecur, lien, aut uterus, & partes reliquæ.

Conjuncta.

Conjuncta sunt semper cum Vertigine apparens objectorum circumactio, vel nutatio cum metu casus: oculorū vis subito hebetatur, tinnunt, sibilant, vel quiddam sentiunt aures, qualis sonus pluvie indurum aliquid è majori altitudine decidentis. Mox restituitur visus, & metus cessat, sicut & cessat apparens objectorum motus, atque ita restituitur æger, quod si vertigo diutiùs aliquanto protrahatur, nutatio objectorum fit major, metus intensior, interceptio visus, subitus collapsus, vomitus, vel ad vomitum ingens stimulus ante, vel post lapsum, sicut etiam ante, vel post

post vomitum sudor è toto corpore gelidus, atque tenuis, qualis Ephydrosis.

Succedentia.

Vertigini plerumque succedit apoplexia, vel epilepsia. Si vero invaserit febrientem, inquit Hippocrates, crism solet prænunciare, quæ proinde vertigini succedit.

4. Acut. 42.

Quoniam tum moveri quæ cernimus existimamus, cum iis re vera immotis ita movetur retina, vel nervi, ut eorum ex ordine ad successivum contactum positi in tremorem agantur ab eadem specie ab immoto objecto proveniente, ac tum objectum illud circumagi videtur mutato quidem nervo, quem successivè species afficit, sed servata semper ab oculo eadem distantia; igitur objecta ab iis omnibus in vertiginem apparentem agi poterunt, quæ dimovere poterunt retinam, vel nervos. Insuper cum species circumgyrationis sita sit in hac ipsa successione tremorum in nervis ad contactum succedentibus cum eadem distantia ab objecto, species hæc facillè excitabitur vel per speciem parum dissimilis motus, vel per omnium similem, sive extrinsecus advenientem, sive excitatam interioribus, quæ excitabitur facillè in assuetis ex superioribus. Itaque in vertiginem veniemus vel per speciem ejus quomodolibet excitatam absque dimotione nervorum, aut retinæ, vel per dimotionem harum earundem partium, adeoque necessariò ea omnia vertiginem excitabunt, quæ nervos, aut retinam dimovere possint, vel speciem ipsam vertiginis excitare, speciem autem vel formant, vel excitant, vel utrumque simul ex superioribus præstant rotatio sui, vel objectorum, vel gyrationum, vel etiam per rectam, aut quamlibet aliam curvam se agentium, sicut etiam profundorum inspectio; igitur per hæc agemur in vertiginem, & eo quidem facillius, quo magis meticulosi fuerimus, & quo sæpius eandem vertiginis speciem excitaverimus, ut patet ex iis, quæ superius exposuimus. Vasa jam sanguinis intumescant sive per copiam sanguinis, sive per copiam alicujus ex aliis humoribus, sive per calorem rarefacientem, adeoque vasa extendentem; debent igitur illa, ut similiter expositum, niti cum impetu in retinam, aut nervos, adeoque eas partes loco movere, & cum interim oculos in objectum, quod obversatur, intendamus, videbitur illud circumagi, unde excitabitur species metus, & si circumactio duret, hoc est, nifus arteriarum in nervos, aut retinam, continget lapsus, ut inferius. Cum autem rarefcere debeant humores, & velut zfluare atque effervesce in calore solis, ira, exercitio immodico, & intempestivo, balneo propter calorem (in quo eo facillior fiet dimotio, quod balneum mol-

Cause ab excitatione speciei, & dimotione retinæ, vel nervorum, vel utrorumque.

Rotatio sui, vel objectorum, inspectio profundorum &c.

Calor, ira, exercitatio, balneum, cibi satulenti, inedia præsertim in calidioribus.

Percussio capitis,
fractio cranii,
pressio cerebri.

Ingluvies.

Suppressio evacu-
ationum consue-
tarum.

Austrinae consti-
tutiones.

Idiopathica, &
sympathica.

Vertigo à nervo-
rum lassitudine,
& exsolutione.

lit, & quasi exsolvit villos, unde per calorem facilius dimoventur) cibus fla-
tulentis, nempe fermentescentibus, inedia propter libertatem partium subtri-
liorum præcipuè in temperamentis calidioribus, ut biliosis (in quibus simi-
liter dimotio eo facilius continget, quòd per inediam villi laxi evadere po-
terunt, seu facilius cedentes;) igitur ex his omnibus vertigo excitari de-
bebit per dimotionem retinæ, vel nervorum, vel utrorumque simul propter
impetum sanguinis arterias trudentis extrorsum. Quia verò validior per-
cussio capitis totum cerebrum quatit, atque ita loco movet, vertigo à per-
cussione similiter excitabitur, & multo magis fracto cranio; aderit enim
impulsus, à quo cerebrum succutietur, & pressio ejusdem per fractionem,
unde non solum dimoveri cerebrum, & premi, sed etiam trunci arteriarum
ad opticos premi poterunt, adeoque minoris amplitudinis fieri, unde san-
guis ad restrictam amplitudinem perveniens fiet majoris nisus extrorsum, &
opticos dimovere loco magis poterit, & vertigo succedet. Quia insuper
ingluvies & plurimum humorum, & eosdem crassiores generat; arteriæ igitur
per eos implebuntur magis, & intumescunt, & sanguis præcipuè ad vasa
minora fiet per crassitiem tardioris motus, unde impetus succedentis erit va-
lidior, & arteriæ majori momento trudentur extrorsum, & nervi, aut retina
loco magis movebuntur. Idem continget ex suppressione evacuationum
consuetarum, dummodò earum materies cum sanguine misceatur; cum
enim in naturali amplitudine arteriarum sola humorum naturalium massa
contineri debeat; addita igitur evacuationum materia eorundem moles fiet
major, & arteriæ proinde ampliari debent, unde intumescunt &c. Po-
stremò quoniam austrinae constitutiones perspirationem impediunt, quæ
nempe est ex evacuationibus consuetis; igitur ejus materies admixta rursus
sanguini producet vertiginem, ut mox exposuimus. Quia verò humor
vel fermentando, vel calefaciendo rarefaciens, vel sola quantitate extendens
arterias, aut ab ipso capite provenit, & intra vasa sanguinis exprimitur, aut ab
aliquo ex suppositis in utroque ventre visceribus. Similiter, ut de cæteris
morbis dictum est, idiopathica Vertigo erit, cum humor ille quomodo li-
bet cum impetu tumefaciens à capite ducit originem: sympathica, cum ab
aliqua alia parte, ut utero, ventriculo &c. quod indicabant exposita supe-
rius signa, quibus ulterius non immorabimur, cum facillima sint, tam quæ
ad sympathicam, quam quæ ad idiopathicam pertinent, & ad dignoscen-
das humorum differentias, à quibus proveniant, & omnia ab ejusmodi ar-
teriarum intumescencia pendeant. Notabis autem ex iis, quæ de balneo,
& inedia dicta sunt, Vertiginem etiam dari posse, cujus causa sit nimia ner-
vorum lassitudo, & velut exolutio; si enim hæc concipiatur tanta, ut se
veluti sustinere ulterius non possint, sed concidant flaccidi, & suis partibus
vix

vix coherentes mutant obliquitatem cum retina oportet, unde apprensus successio motuum cum eadem distantia ab oculo, seu Vertigo. Sed in vertigine ab huiusmodi causa proveniente adsint oportet, quæ cum partium exsolutione conjuncta sunt, quod in vulgaribus vertiginibus contigisse adhuc non novimus. Id igitur sit annotatum, ut etiam ad possibilia quæque quantum licet respiciamus. Ingruat jam Vertiginis paroxysmus; subito igitur circumagi objecta videbuntur propter speciem subito excitatam, vel vasa sanguinis ex subito infartu subito dimotiva retinam, vel nervos, & circumactio, si per minus spatium facta videbitur, & à superioribus versus inferiora, nutatio dicetur, eoque proprius, si objecti summum deorsum ferri videatur non servando eandem ab oculo distantiam. Quia verò sive excitata species, sive dimotio, quæ & ipsa speciem excitat, conjuncta est ex superioribus cum timore lapsus; igitur in vertigine labi timebimus. Quod si excitetur vertigo per materiæ copiosioris influxus in arterias, fluet illa non per unicam arteriam solum, sed per omnes, unde etiam per arteriolas, quæ ad aurem internam deferuntur, quæ proinde membranas, & ossicula dimovebunt, & in tremorem aliquem agent, qui hunc, vel illum sonum representabit pro diversitate impulsuum, & pressionum, unde aliquibus, aut aliquando tinniet, sibilabit aliis, vel pluviam decidentem imitabitur, imò etiam hæc omnia in eodem contingere poterunt, ut patet. Quoniam verò excitata illa species facit, ne reliquæ clarè, & vivide tremere per nervos possint, hinc vis oculorum fieri videbitur ad discernendum hebetior, & siquidem vis arteriarum dimovens præterfluente sanguine statim cesset, vel quæcunque fuerit causa, speciem vertiginis excitans, statim similiter cesset, vertiginis impetus statim cessabit, statim scilicet, ac illius speciei tremor quieverit: quod brevissimo temporis spatio fieri potest, unde & objectorum quies observabitur rursus oculis, & à lapsu tutos nos existimabimus. Materies autem vasa infarciens sit quantitatis majoris, vel causa speciem excitans diutius in excitatione persistat; igitur sanguis præterfluere non poterit subito, ita ut subsidat arteria, unde hæc in dimotione persistet diutius, adeoque dimotio objectorum videbitur longioris temporis; erit enim alterna propter alternū arteriæ motum, & ultro citroque per longum tempus circumagi videbitur, cujusmodi motus alternus, & per longiusculum tempus ultro, ac citro in vertiginibus, quibus tamdiu vexati sumus, perspicuè contingebat, unde metus lapsus intensior, & propter diurnam, ac vividam ejusdem speciei undationem omnis aliarum specierum tremor prohibitus, unde sublatio, seu interceptio visus, seu tenebrarum visio, permanente tamen specie circumgyrationis objectorum, quæ oculis observabantur ante

Circumactio, nutatio, metus, casus.

Resitutio in vertigine brevis temporis.

Metus, tenebræ lapsus in vertigine diuturniore.

occur-

occursum tenebrarum, ut in superioribus exposuimus. Subitus lapsus similiter in superioribus expositus est ex confusa, & inepta distributione spirituum in musculos substantes, & motui transversè concepto obtinentes. Tam autem lapsus, quam interceptio visus fiet facilior in diuturno vertiginis paroxysmo, qui ab infartu arteriarum proveniat, propter pressionem, quæ ab iisdem arteriis infartus producit intra nervos; neque enim per ejus infartæ arteriæ vim dimoveri potest nervus, quin etiam comprimatur, unde quo major, & diuturnior fuerit infartus, eo etiam diuturnior, & major erit nervorum pressio, adeoque major copia contenti liquidi exprimeretur, & major in musculis fiet motuum perturbatio: si verò tanta fuerit pressio, ut penitus nervos occludat, nulli spiritus in musculos influent, unde lapsus: in oculos pariter nulli, unde nulla visio per oculum, seu obtenebratio fluctuante solum in nervis, qui pressionem non patiuntur specie vertiginis in iis objectis, quæ ante illam pressionem videbamus. Ab hac pariter pressione pendet vomitus, vel vomendi stimulus in paroxysmo longioris temporis; ab illa enim valida pressione exprimitur copia liquidi per nervos major in ventriculi musculum, unde illius subita convulsio, atque inde pendens subita, & valida constrictio ventriculi, & ex ipso, si quæ tum sint, contentorum ejectio per os, seu vomitus: si verò sit inanis, solus ad vomendum stimulus. Postremò quoniam cum specie timoris ex iis, quæ de timore in operationibus nostris Animalium exposuimus, conjuncta est necessitas sudatiunculam frigidam per totum corpus emittendi, hinc eadem sudatiunca etiam in vertigine diuturnioris paroxysmi dabitur, & hæc sicut pariter vomitus ante, vel post lapsum poterit contingere, prout quisque per assuetudinem instructus est adversus timorem, nempe prout est aptus ipsius motibus compescendis, vel moderandis, & pro varia dispositione humorum. Ex quibus insuper deduces subitò, qualis debeat esse respiratio, & pulsus in vertiginosis; est enim eadem, ac in timidis, vel actu timentibus, parva scilicet utraque, atque debilis, & aliquando frequens, aliquando rara, dum adhuc constant oculi, neque collapsi sunt: collapsis autè, & tenebrosos constat pulsus, ac respiratio ordine suo, sed est aliquanto minor, pressis nimirum nervis, & minorem spirituum copiam fluere permittentibus. Ex quibus omnibus facilè patent, si quæ videntur explicatu digna inter ea, quæ Vertiginem antecedunt, & sunt à nobis consulto prætermissa. Quoniam verò apoplexia à pressione plerumque provenit; si igitur infarciens, quicquid illud sit, arterias, sit majoris, ac tantæ molis, ut omnes cerebri arterias impleat, ac nervos omnes premat, excitato prius brevi vertiginis paroxysmo in apoplexiam abibit: si verò non omnes arterias ex æquo impleat, non omnes ex æquo nervos premet, unde in hos, & illos musculos non

Vomitus, vel vomendi stimulus.

Sudor.

Respiratio, & pulsus.

Mutatio in apoplexiam, aut epilepsiam.

endem, quam in
que accommodat
aut ille musculos
pus, sentiet tamen
refluetur pro
rebi, seu, que
conf. si partim
exteriora fiat non
quibuscumque fe
tum quidem acc
enim sunt partim
ordine delata m
deducuntur, eosq
sine illo stimulo,
vellentur. Den
hac subita extensio
morum infarciens
venit oportet in
oculis fermento licentia
tio arteriarum cont
com languine fluere
solutam, si fermentu
in naturali statu se
& extra corpus n
quæ ex eo facili
secerni poterit,
seu minus soluta
seu dictum Hippo
sit alterere debeat
ria piz matris th
petrahæ, vel
docillitas major
plexiam, aut ep
nimis acres, uno
tigo apparens cit
dione illam rep
per similem, vel
rum: & si quide
tat, dicitur ver

eandem, quam in naturali statu, liquidi quantitatem exprimet, neque accommodatam ad quietem, aut aptos motus partium, adeoque hic aut ille musculus subito contrahetur, seu convellatur, nec stare poterit corpus; sentiet tamen, sed sensus vitiantur, & modo hic abolebitur, modo restituetur pro diversitate, & diuturnitate pressionum in diversis partibus cerebri, seu, quod idem est, vertiginosus ille evadet in epilepticum. Eadem confusa partium convulsio, & lapsus continget, si impetus arteriarum ad exteriora fiat non à sola copia humorum, sed à calore cum rarefactione, vel quibuscunque fermentis, vel ab horum aliquibus sine copia humorum, ac tum quidem accidet facilius, & multo saevior epilepsia; fermentescencia enim sunt partium vellicantium, unde ad musculos per nervos nullo motu ordine delata modo in hos, modo in illos in majori, vel minori quantitate deducuntur, eosque stimulant, unde subito, & majori cum impetu, quam sine illo stimulo, etiam supposita humorum copia intra arterias musculi convellantur. Denique quoniam invasio vertiginis provenit inter cetera ab hac subita extensione arteriarum, à fermento rarefcente, vel à quantitate humorum infarcentium; si igitur vertigo febris superveniat, materies febrificæ venerit oportebit in motum subitum per arterias, easque extenderit vel particulis fermentescens, vel quantitate sola: alterutra autem ratione extensio arteriarum contingat, manifestum est, ejusmodi materiam febrificam cum sanguine fluere liberè, & circumferri per corpus, & quidem maximè solutam, si fermenti vis operetur; igitur devenire poterit ad partes, in quibus in naturali statu seernitur materies febrificæ similis, atque intra ipsas seerni, & extra corpus mitti, & hominem sanitati restituere, seu crisin producere, quæ ex eo facilius continget, si soluta sit materies maximè; subito etenim seerni poterit, atque expurgari, quod difficilius continget, si sit crassior, seu minus soluta materies. Absit autem, generaliter intelligendum esse censeas dictum Hippocratis, ita ut in omni febre vertiginem esse nunciam crisis asserere debeamus; si etenim materia sit crassior, quam quæ per capillaria piæ matris fluere possit, obstruet, & subito interimet, vel in apoplexiam pertrahet, vel crassiores spiritus animales generabit, unde segnities, & imbecillitas major, similiterque si soluta sit, & nimis, ac subito rarefcat in apoplexiam, aut epilepsiam perducet tum premendo, tum generando spiritus nimis acres, unde vitæ pericula mille, ut nemo non videt. Est igitur Vertigo apparens circumactio objectorum per excitationem speciei circumactio-
Quid sit Vertigo.

tionem illam representantis, quæ excitatur, velut excitantur species omnes per similem, vel eandem speciem, vel per dimotionem retinæ, aut nervorum: & si quidem paroxysmus sit brevis, ita ut tenebris oculos non obducat, dicetur vertigo simpliciter, vel *διῶ* Græca voce; si verò tene-
Vertigo simplex, & tenebriosa.

bras offundat, dicetur $\sigma\kappa\omicron\tau\omicron\delta\iota\nu\textcircled{S}$, vel $\sigma\kappa\omicron\tau\omicron\mu\lambda\alpha$, seu vertigo tenebricosa.

C A T O C H E,

Seu Catalepsis, seu Congelatio vel etiam
Sideratio.

Conjuncta

Rigor partium, ita ut velut ex rigido ferro, aut inflexili ligno corpus compactum videatur, neque circumverti partes ad articulationes possunt, nisi magna vi, & corpus detinetur immobile in eo rigore, ac situ, in quo constituitur, dum morbi paroxysmo corripitur, hinc memorantur rigidi, jacentes, sedentes, erecto capite, detento inter digitos calamo, & hujusmodi mille. Obmutescunt subitò, oculos intente detinent in objectum aliquod planè immotos, nihil sentiunt, nihil cogitant, nil recordantur, ut asserunt restituti: respirant facilè, & pulsant arteriæ. Sunt qui rigeant minus, & levi qualibet vi ipsorum artus ad articulationes dimoveant, dimoti, & flexi in illo flexionis situ persistunt, impulsi movent pedes, deglutiunt, audiunt, & recordantur, sed utrumque obtusus. Ultrique subitò restituntur. Admirabile profus morbi genus, in quo nihil succedit, quod annotatu dignum existimemus.

Nemo nostrum est, qui sæpius in se ipso expertus non sit quandam, ac tantam animi avocationem à sensibus, ut pluribus modis iis tentatis nihil sentiat, atque ita hæreat, dum ejusmodi avocatio durat, immobilis in eo situ, in quo se constituit ante avocationem, ut omninò rigidus videatur. Id autem præcipuè contingit in quacunq; contentione animi, præcipuè dum speculamur, aut quomodolibet cogitamus, unde ejusmodi status appellatus est ecstasis naturalis, cujusmodi traditur fuisse ecstasis Socratis, qua stetit immobilis per 24. horarum spatium contemplatione defixus. Quoniam itaque earundem specierum tremor in eadem contemplatione millies repetitur, & repetitus speciei tremor facit, ut nervi tremere aliis speciebus sive externis, sive internis non possint; igitur per altam contemplationem nihil ab externis sensibus patiemur, seu nihil externorum sentiemus, & cum per ejus speculationis speciem eorundem musculorum motus excitentur, quousque illa perdurat, qui sub ejusdem initium contracti sunt; igitur per altam solum speculationem poterit homo nihil sentire, non moveri, non loqui, sed respirare, pulsare arteriis. Et siquidem contentio animi fuerit remissior,
per